

Generalitats - Material cartogràfic

- 1. Nova edició o còpia
- 2. Criteris per al tractament dels mapes
 - 2.1. Mapes solts
 - Mapes en un full
 - Mapes en seccions
 - 2.2. Mapes en sèrie
 - Mapes en sèrie reticulats:
 - Mapes en sèrie territorials:
 - 2.3. Col·leccions de mapes
 - Reculls de mapes
 - Atles
- 3. Pautes d'aplicació en el CCUC

A l'hora de crear registres bibliogràfics de material cartogràfic tingueu en compte:

L'existència del grup especialitzat de mapes que us pot assessorar tant en la catalogació com a l'hora d'identificar els possibles duplicats que pugueu aprofitar en el CCUC.

El grup està format per:

- Marta Gil (UAB): Coordinadora. Telf. 93 581 20 45. Correu e-: Marta.Gil@uab.cat
- [Rosa Podadera \(UB\)](#)
- Montserrat Serarols (UdG)
- Concepció Isern (BC)
- Alfred Artiga (URV)
- Noelia Ramos (ICGC)

No dubteu en posar-vos-hi en contacte.

Que la producció editada per l'**Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC)** està catalogada i al dia en el CCUC. Si no hi trobeu alguna cosa, feu-ho saber a la coordinadora del grup de mapes, ella mateixa demanarà a l'ICGC que ho catalogui.

1. Nova edició o còpia

A l'hora de decidir quan un document cartogràfic es considera una còpia o s'ha de fer un nou registre bibliogràfic, apliqueu les Generalitats de material textual punt 1. *Nous registres Bibliogràfics (Nova edició)*. I com a particularitat dels materials cartogràfics, quan es reedita només un full d'una sèrie, no feu un nou registre bibliogràfic, considereu-lo per tant una còpia.

2. Criteris per al tractament dels mapes

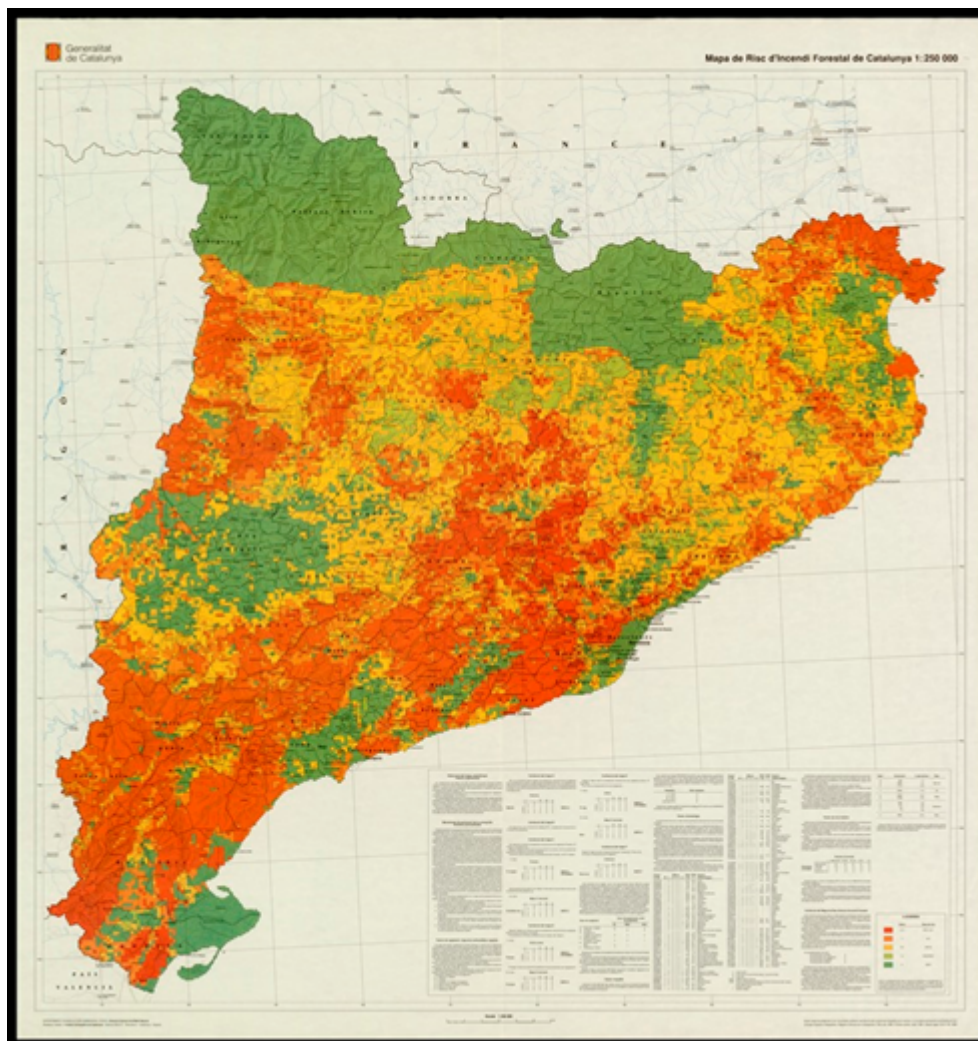
Els mapes poden editar-se de diferents maneres (en un full -que pot contenir més d'un mapa-, en més d'un full o bé en col·lecció de mapes) en funció de les seves característiques (escala, àrea geogràfica ...). En base als diferents tipus d'edició, catalogueu els mapes seguint els següents criteris:

2.1. Mapes solts

[Mapes en un full](#)

a) Definició i característiques:

Un mapa en un full és un mapa complet. A la vegada un full pot contenir més d'un mapa complet.

b) Tractament catalogràfic:

Catalogueu aquest tipus de mapes en un únic registre bibliogràfic:

Ex.:

110 2# Institut Cartogràfic de Catalunya,\$cartògraf
 245 10 Mapa de risc d'incendi forestal a Catalunya 1:250 000 /\$cInstitut Cartogràfic de Catalunya
 255 ## Escala 1:250 000
 264 #1 Barcelona :\$bGeneralitat de Catalunya, Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, Direcció General del Medi Natural,\$c1990
 300 ## 1 mapa :\$bcolor ;\$c118 x 114 cm

Comentari: Mapa complet en 1 full

Ex.:

245 00 Rally map :\$b24-27 October/Octubre 2013 : reproducció parcial del mapa de carreteres Catalunya 2010, de Geoestel /\$cbase cartogràfica: Institut Cartogràfic de Catalunya
255 ## Escala 1:250 000

264 #1 Barcelona :\$bGeo Estel,\$c[2013]

300 ## 3 mapes en 1 full :\$btotes dues cares, en color ;\$c49 x 59 cm, plegat 25 x 15 cm

710 2# Institut Cartogràfic de Catalunya,\$cartògraf

Comentari: Diferents mapes complets en un full

Mapes en seccions

a) Definició i característiques:

Un mapa en seccions és un mapa format per dos o més fulls bibliogràficament dependents, els quals cal combinar per poder llegir el conjunt. En aquests casos, les parts no són mapes sinó seccions del mapa complet.

Cal entendre que un full és bibliogràficament dependent quan necessita del concurs d'algun altre full del conjunt per poder ser llegit. És a dir, la informació bibliogràfica (títol, edició, dades matemàtiques, publicació, coordenades, decoració, etc.) no apareix a cada full sinó distribuïda entre tots ells.

Altres característiques que poden orientar a l'hora d'identificar un mapa en seccions són

- El nombre de fulls normalment és de 4 o 6, i gairebé mai no és superior a 12
- Normalment els fulls són publicats, revisats o reeditats de forma simultània per la mateixa entitat i s'han d'adquirir en bloc
- Normalment la presentació física indica que es tracta d'un conjunt inseparable (mapes guardats en bosses o cobertes, referències evidents al conjunt, etc.)

b) Tractament catalogràfic:

Catalogueu aquest tipus de mapes en un únic registre bibliogràfic:

Ex.:

110 1# Barcelona (Catalunya : Província).\$bServicio Cartográfico,\$cartògraf,\$entitat editora

245 10 Mapa de Catalunya /\$cformado y editado por el Servicio Cartográfico de la Excma. Diputación Provincial de Barcelona en colaboración con las Excmas. Diputaciones Provinciales de Gerona, Lérida y Tarragona

255 ## Escala 1:200 000;\$bproyec. U.T.M. Elipsoide Hayford

264 #1 [Madrid] :\$bTalleres del Servicio Geográfico del Ejército,\$c[1974]

300 ## 1 mapa en 4 fulls :\$bcolor ;\$c70 x 73 cm

Comentari: a cada secció hi ha els marges complets i algunes dades de publicació, però el títol, l'escala, les dades completes d'autoria i de publicació i la llegenda estan en fulls diferents

Ex.:

110 10 Catalunya.\$bDirecció d'Obres Públiques,\$ecartògraf,\$eentitat editora
245 10 Mapa de Catalunya /\$cDirecció d'Obres Públiques
255 ## Escala 1:200 000
264 #1 Barcelona :\$bGeneralitat de Catalunya, Direcció d'Obres Públiques,\$c1936
300 ## 1 mapa en 4 fulls :\$bcolor ;\$cfulls 84 x 74 cm

Comentari: a cada secció els marges són incomplets, el títol està distribuït entre el full 1 i 2 i les altres dades bibliogràfiques són distribuïdes en fulls diferents

2.2. Mapes en sèrie

a) Definició i característiques:

Un mapa en sèrie és un mapa format per dos o més fulls bibliogràficament independents, els quals cal combinar per poder formar el tot.

Cal entendre que un full és bibliogràficament independent quan no necessita del concurs de cap altre full del conjunt per poder ser llegit. És a dir, el mapa complet està format per la reunió de tots els fulls, però cada full pot ser llegit de forma independent, sense el concurs dels altres fulls, perquè conté totes les dades necessàries per a la seva lectura (títol, escala, llegenda, etc.).

Altres característiques que poden orientar a l'hora d'identificar un mapa en sèrie són:

- El nombre de fulls del conjunt normalment és superior al dels mapes en seccions; pot anar de 2 fulls fins a 20.000 o més fulls
- Cobreixen un territori en la seva totalitat (un país, una regió natural, un oceà, les costes d'un continent, etc.)
- Normalment a cada full hi consten dues identificacions: la general de la sèrie (ex., Mapa militar de España 1:50 000, Joint operations graphic: series 1501, etc.) i l'específica del full (ex., Hoja 421 - Barcelona, Sheet NB-18-3 Barrancabermeja, Colombia, etc.)
- Normalment cada full té una vida editorial independent; és dir, el ritme de publicació, revisió i reedició no és el mateix per a cada full de la sèrie
- Sovint són mapes produïts per agències oficials i, en molts casos, són mapes de base
- Normalment les agències productores faciliten un índex gràfic dels fulls que formen la sèrie

Segons sigui el criteri de fraccionament dels fulls els mapes en sèrie es poden dividir en:

1. Mapes en sèrie reticulats, on cada full és un dels requadres d'una retícula d'origen geomètric o matemàtic i difícilment es pot identificar amb un topònim (ex., Ortofotomapa de Catalunya, 1:25 000)
2. Mapes en sèrie territorials, on cada full comprèn una part del territori amb entitat geogràfica, històrica, administrativa, etc., que fàcilment es pot identificar amb un topònim (ex., Mapa comarcal de Catalunya 1:50 000)

Ex. Mapa en sèrie reticulat

b) Tractament cartogràfic:

Mapes en sèrie reticulats:

Catalogueu aquest tipus de mapes en sèrie en un únic registre bibliogràfic:

Ex.:

110 2# Institut Cartogràfic de Catalunya,\$cartògraf
245 10 Ortofotomapa de Catalunya 1:25 000 /\$cproduït per: Institut Cartogràfic de Catalunya
250 ## 2a ed.
255 ## Escala 1:25 000
264 #1 Barcelona :\$bGeneralitat de Catalunya, Institut Cartogràfic de Catalunya,\$c1994-1995
300 ## 1 mapa en 304 fulls

Ex.:

110 1# República Federal d'Alemanya.\$bBundesanstalt für Bodenforschung,\$cCartògraf
 245 10 International quaternary map of Europe 1:2 500 000 /\$ccompiled by Bundesanstalt für
 Bodenforschung in cooperation with INQUA
 255 ## Escala 1:2 500 000
 264 #1 Hannover :\$bBfB :\$bUnesco,\$c[1967-1980]
 300 ## 1 mapa en 16 fulls

Mapes en sèrie territorials:

Catalogueu aquest tipus de mapa creant un registre bibliogràfic per a cada una de les parts, amb el títol del conjunt donat a la zona de la col·lecció:

Ex.:

110 2# Institut Cartogràfic de Catalunya,\$cCartògraf
 245 10 Anoia /\$cproduït per: Institut Cartogràfic de Catalunya
 255 ## Escala 1:50 000
 264 #1 Barcelona :\$bGeneralitat de Catalunya, Institut Cartogràfic de Catalunya,\$c1994
 300 ## 1 mapa
 830 #0 Mapa comarcal de Catalunya 15:50 000 ; \$v6

2.3. Col·leccions de mapes

Reculls de mapes

a) Definició i característiques:

Un recull de mapes és un conjunt de mapes bibliogràficament independents, relacionats entre ells per un guió comú o per la voluntat de qui els produeix o conserva. A diferència dels mapes en seccions i dels mapes en sèrie, en els reculls de mapes la reunió de les parts no és un mapa, sinó una suma de mapes.

Altres característiques que poden orientar a l'hora d'identificar un recull de mapes són:

- Acostuma a tractar-se de conjunts tancats
- Normalment els fulls són publicats, revisats o reeditats de forma simultània, per la mateixa entitat i s'han d'adquirir en bloc

Exemples de reculls de mapes són:

- Atles (per la seva importància tractat en l'apartat següent)
- Cartobibliografies (ex., Barcelona 1714-1940, carpeta amb 10 mapes i un fullet explicatiu)
- Seleccions de mapes, és a dir, mapes originals o reproduccions existents prèviament que es reuneixen per algun motiu (mapes d'un lloc, d'un tema, d'una institució, etc.)

- Conjunts de mapes creats per a il·lustrar un tema, tant si es publiquen solts com si són annexos d'una monografia
- Reculls facticis (apunts preparatoris per a un mapa, mapes d'un sol autor o procedència, d'un tema, etc.)

Llevat dels atles que, independentment de la seva forma de presentació sempre es consideren material cartogràfic, tracteu com a documents cartogràfics única i exclusivament els reculls de mapes presentats en fulls solts agrupats o no en contenidors.

Ex.:

245 00 Santa Cruz de Tenerife a través de la cartografia :\$b1588-1899

264 #1 [Santa Cruz de Tenerife] :\$bMuseo Militar Regional de Canarias :\$bFundación Santa Cruz 94,\$c[1994]

255 ## Escala varia

300 ## 16 mapes ;\$c35 x 45 cm +\$e1 fullet (26 pàgines ; 21 x 30 cm)

336 ## \$aimatge cartogràfica\$bcri\$2rdacontent

337 ## \$asense mediació\$bn\$2rdamedia

338 ## \$afull\$bnb\$2rdacarrier

500 ## Reproducció en facsímil d'una selecció de mapes de Santa Cruz de Tenerife

500 ## En una carpeta

Però, els reculls presentats en forma de llibre tracteu-los com a *material textual*:

Ex.:

245 00 Atlas urbanístic de Lleida 1707-1995 /\$ccoordinació: Carles Llop

264 #1 [Lleida] :\$bAjuntament de Lleida :\$bCol·legi d'Arquitectes de Catalunya, Demarcació de Lleida,\$c1995

300 ## 133 pàgines :\$bil·lustrat, color, mapes, plànols;\$c24 x 30 cm

336 ## \$atext\$btxt\$2rdacontent

337 ## \$asense mediació\$bn\$2rdamedia

338 ## \$avolum\$bnc\$2rdacarrier

Comentari: es tracta d'un recull de reproduccions de cartografia urbana de Lleida de diferents èpoques, acompanyades de la corresponent descripció bibliogràfica. L'objectiu de l'obra és el corresponent a una bibliografia comentada: donar una llista de documents (mapes fets entre 1707 i 1995) a través dels quals es pot seguir l'evolució de la ciutat de Lleida.

b) Tractament catalogràfic:

Catalogueu aquest tipus de conjunt de mapes en un únic registre bibliogràfic (per als atles vegeu 2.4.):

Ex.:

100 1# Nuet i Badia, Josep, \$cartògraf

245 10 Mapes dels Països Catalans /\$cartografia: Josep Nuet i Badia ; informació: Josep Romeu

255 ## Escala aproximadament 1:7 200

264 #1 Vic :\$EUMO,\$c[entre1990 i 1999]

300 ## 6 mapes murals

Comentari: els mapes són independents, però es venen en bloc

Quan un recull de mapes no té títol i no se'n pot extreure cap d'una font secundària, confeccioneu un títol representatiu que contingui una indicació de lloc, tipologia i tema, i poseu-lo entre claudàtors:

Ex.:

245 14 [Mapes del Pirineu :\$brecull de cartografia geològica i geomorfològica]

255 ## Escala varia

264 #1 Ripoll :\$bAssociació Excursionista del Ripollès;\$c1995-2004

300 ## 8 mapes

Comentari: conjunt de mapes geològics i geomòrfics que es presenten de manera conjunta en una carpeta, però que no tenen un títol col·lectiu.

Atles

a) Definició i característiques:

Un atles és un recull de mapes creats expressament per formar part d'una publicació seguint un projecte previ i amb finalitat d'obra de referència.

En un atles, qualsevol material textual és secundari o complementari i serveix bàsicament com a suport i explicació del contingut cartogràfic.

Fins al s. XIX, els atles eren compendis dels coneixements geogràfics o cosmogràfics de l'època, propers al que avui dia s'entén per "seleccions de mapes" o, en alguns casos, "reculls facticis".

Des de finals del s. XIX, els atles s'han convertit en obres de referència especials, podent-se diferenciar tres tipus bàsics d'atles:

- Atles generals o de base (obres que permeten la localització dels llocs sobre el terreny)
- Atles nacionals o regionals (obres que contenen una síntesi dels coneixements contemporanis en geografia física, econòmica i/o política de l'àrea representada)
- Atles temàtics (obres que donen una representació cartogràfica de fenòmens, fets o processos)

b) Tractament cartogràfic:

Catalogueu aquest tipus de material sempre com a document cartogràfic.

Ex.:

245 00 Atles universal català
250 ## 3a edició
255 ## Escala varia
264 #1 Barcelona :\$bEnciclopèdia Catalana,\$c1991
300 ## 1 atles (462 pàgines) :\$bmapes en color,\$c41 cm

Ex:

100 1# Visintin, Luigi,\$cartògraf
245 10 Nuovo atlante geografico metodico /\$cLuigi Visintin
255 ## Escala varia
264 #1 Novara :\$bIstituto Geografico De Agostini,\$c1942
300 ## 1 atles (76 pàgines) :\$bmapes en color,\$c34 cm

3. Pautes d'aplicació en el CCUC

En el CCUC, quan segons aquestes pautes calgui canviar la forma de catalogació original d'un document cartogràfic (d'un únic registre bibliogràfic a un registre bibliogràfic per a cada una de les parts o a l'inrevés) seguiu els següents criteris d'aplicació:

3.1. D'un únic registre bibliogràfic a un registre bibliogràfic per a cada una de les parts

Quan hagueu de recatalogar en un registre per a cada una de les parts un document cartogràfic que ha estat originalment catalogat en un únic registre bibliogràfic:

- a) Creeu els nous registres corresponents a les parts i esborreu el registre únic si té associada única i exclusivament la vostra localització,
- b) Si el registre a esborrar té associades més d'una localització, comuniquéu-ho a l'Oficina del CCUC per a la seva eliminació i notificació del canvi a les altres institucions implicades.

3.2. D'un registre bibliogràfic per a cada una de les parts a un únic registre bibliogràfic

Quan hagueu de recatalogar en un únic registre bibliogràfic un document cartogràfic que ha estat originalment catalogat en un registre per a cada una de les parts:

a) Creeu el nou registre únic i esborreu els registres corresponents a les parts que tenen associada única i exclusivament la vostra localització, i

b) Comuniqueu la resta a l'Oficina del CCUC per a la seva eliminació i notificació del canvi a les altres institucions implicades.

Maig 2022

